

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПЕРВОМАЙСЬКИЙ ІНДУСТРІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
(ППФК)

**Циклова комісія соціально-гуманітарних, психолого-педагогічних
та обліково-економічних дисциплін**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ в. о. директора ППФК
01.09.2025 № 88

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Програма навчальної дисципліни

підготовки	<i>фахових молодших бакалаврів</i>
галузі знань	<i>A Освіта</i>
спеціальності	<i>A5 Професійна освіта (за спеціалізаціями)</i>
спеціалізації	<i>A5.39 Цифрові технології</i>
освітньо-професійної програми	<i>Професійна освіта (Цифрові технології) (зі змінами, 2025)</i>
код ОК в ОПП	ОК 15

Програма навчальної дисципліни «Економіка підприємства» освітньо-професійної програми «Професійна освіта (Цифрові технології)» (зі змінами, 2025) для спеціальності А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями), спеціалізація А5.39 Цифрові технології, для здобувачів освіти II курсу денної форми навчання.

Розробник: *Лугова Людмила Іванівна*, викладач економічних дисциплін, спеціаліст вищої категорії.

Програма розглянута і схвалена на засіданні циклової комісії соціально-гуманітарних, психолого-педагогічних та обліково-економічних дисциплін 29.08.2025, протокол № 1, та рекомендована до затвердження рішенням методичної ради від 29.08.2025, протокол № 1.

1. Опис освітнього компоненту (навчальної дисципліни)

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Форма навчання	денна
Рік підготовки	II (другий)
Семестр	3-й
Мова навчання	українська
Статус дисципліни	обов'язкова
Інформаційний обсяг навчальної дисципліни	
Кількість кредитів ECTS	3
Загальна кількість годин, в т. ч.:	90
– аудиторних	56
– самостійної роботи здобувачів освіти	34
Модулів	1
Змістових модулів	6
Лекції	42 год.
Семінарські	4 год.
Практичні	10 год.
Лабораторні	–
Самостійна робота	34 год.
Індивідуальні завдання	–
Вид контролю	залік

2. Предмет, мета та завдання навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Економіка підприємства» є теоретичні основи та практичні аспекти управління підприємством, включаючи формування та використання ресурсів, організацію виробництва, маркетинг, фінанси, аналіз господарської діяльності, а також адаптацію до мінливого зовнішнього середовища.

Метою викладання навчальної дисципліни «Економіка підприємства» є формування системи знань про економічні відносини як суспільну форму виробництва, проблеми ефективного використання обмежених виробничих ресурсів; основ економіки і господарювання на рівні первинної ланки суспільного виробництва в умовах ринкової економіки.

Основні завдання навчальної дисципліни «Економіка підприємства»:

- одержання економічних знань, що дозволяють виявити сутність і специфіку основних механізмів функціонування і регулювання ринкової економіки;
- обґрунтування і вибір більш ефективних форм організації виробництва з метою максимального використання ресурсів підприємства;
- набуття умінь самостійно проводити розрахунки економічної ефективності й обґрунтування вибору оптимального варіанта різноманітних технічних і організаційних заходів.

Передумови вивчення навчальної дисципліни. Для вивчення дисципліни «Економіка підприємства» необхідними є загальні знання в межах шкільної програми з предмету «Економіка» та предметів «Основи галузевої економіки», «Громадянська освіта» що вивчалися в закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування освітнього компоненту (дисципліни), та очікувані результати навчання:

Компетентності	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні компетентності (СК)	СК7 Здатність використовувати в професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук відповідно до спеціалізації. СК9 Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані із виконанням необхідних розрахунків, конструюванням технічних об'єктів у галузі цифрових технологій.
Зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання (РН)	
РН19 Аналізувати економічні показники та робити висновки щодо покращення результатів діяльності підприємств галузі цифрових технологій	

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Економіка підприємства» здобувач освіти повинен:

знати:

- економічний зміст відносин власності, розподілу, обміну та споживання матеріальних благ в суспільстві, економічних систем, суперечностей господарського розвитку, потреб та інтересів;
- зміст основних категорій, законів та принципів ринкової економіки;
- механізм становлення різних форм господарювання, розвитку ринкової інфраструктури;
- мету, функції і завдання створення і розвитку підприємства;
- теоретичні основи підприємницької діяльності та управління підприємством;
- складові ресурсного забезпечення підприємства;
- характеристики капіталу та виробничих засобів підприємства;
- склад і структуру запасів, нормативи оборотних коштів на підприємстві;
- функції та склад кадрового потенціалу виробничого підприємства;
- показники продуктивності праці та шляхи її підвищення;
- системи та форми оплати праці;
- поняття та показники якості та конкурентоспроможності підприємства;
- основи організації виробничого процесу на підприємстві;
- поняття собівартості продукції і кошторису витрат;
- види цін та методи ціноутворення;
- сутність і порядок розрахунку фінансових результатів діяльності підприємства;
- основи зовнішньоекономічної діяльності підприємства;
- поняття та умови проведення реструктуризації підприємства;

вміти:

- орієнтуватись у проблемах розвитку підприємництва, ринкових відносин;
- обчислювати показники використання та відтворення основних фондів;
- розраховувати запаси та нормативи оборотних коштів на підприємстві, оцінювати показники використання оборотних коштів;
- здійснювати розрахунок чисельності персоналу підприємства;
- розраховувати показники продуктивності праці;
- обчислювати величину оплати праці різних категорій персоналу за різними системами і формами оплати праці;
- визначати собівартість та ціну одиниці продукції;
- розраховувати та аналізувати показники ефективності діяльності підприємства.

Формат навчання

Навчання здійснюється у дистанційному форматі з використанням платформи Google Workspace for Education за допомогою основних інструментів Google:

Google Клас — для розміщення навчальних матеріалів, завдань і тестів, забезпечення зворотного зв'язку;

Google Meet — для проведення лекцій, семінарів, консультацій у режимі реального часу;

Google Документи, Таблиці, Презентації — для виконання індивідуальних і групових завдань; підготовки навчальних матеріалів, виконання практичних робіт;

Google Форми — для оцінювання знань (тести), проведення опитувань.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		лекцій	семінар. занять	практичн. робіт	самоств. роботи
Змістовий модуль 1. Економічна теорія як наука. Загальні основи економічної теорії					
<i>Тема 1.</i> Предмет і метод економічної теорії	4	2	-	-	2
<i>Тема 2.</i> Економічні потреби і виробничі можливості суспільства	2	2	-	-	
<i>Тема 3.</i> Економічна система суспільства. Економічні відносини власності	4	2	-	-	2
Разом за змістовим модулем 1	10	6	-	-	4
Змістовий модуль 2. Товарне виробництво і ринок					
<i>Тема 4.</i> Форми організації суспільного виробництва. Товарно-грошові відносини	6	2	2	-	2
<i>Тема 5.</i> Ринок як економічна форма організації суспільного виробництва	6	2	2	-	2
Разом за змістовим модулем 2	12	4	4	-	4
Тематичне оцінювання					
Змістовий модуль 3. Підприємництво в ринковій економіці					
<i>Тема 6.</i> Підприємство як суб'єкт господарювання. Основи підприємницької діяльності.	4	2	-	-	2
<i>Тема 7.</i> Управління підприємством	4	2	-	-	2
Разом за змістовим модулем 3	8	4	-	-	4
Змістовий модуль 4. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства					
<i>Тема 8.</i> Капітал і виробничі засоби підприємства	6	2		2	2
<i>Тема 9.</i> Оборотні засоби підприємства	6	2		2	2
<i>Тема 10.</i> Кадровий потенціал виробничого підприємства	8	4		2	2
Разом за змістовим модулем 4	20	8		6	6
Тематичне оцінювання					
Змістовий модуль 5. Результати та ефективність виробництва					
<i>Тема 11.</i> Якість та конкурентоспроможність продукції підприємства	4	2		-	2
<i>Тема 12.</i> Витрати і ціни на продукцію	8	4		2	2
<i>Тема 13.</i> Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	6	2		2	2
Разом за змістовим модулем 5	18	8		4	6
Тематичне оцінювання					

Змістовий модуль 6. Організаційне забезпечення виробництва					
<i>Тема 14.</i> Організація виробничого процесу на підприємстві	6	4	-	-	2
<i>Тема 15.</i> Інвестиційна та інноваційна діяльність підприємства	4	2	-	-	2
<i>Тема 16.</i> Зовнішньоекономічна діяльність підприємства.	4	2	-	-	2
<i>Тема 17.</i> Маркетингова діяльність підприємства	4	2	-	-	2
<i>Тема 18.</i> Реструктуризація підприємства	4	2	-	-	2
Разом за змістовим модулем 6	22	12	-	-	10
<i>Тематичне оцінювання</i>					
Разом годин	90	42	4	10	34

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Економічна теорія як наука. Загальні основи економічної теорії

Тема 1. Предмет і метод економічної теорії

Багатозначність поняття “економіка”. Система економічних знань.

Зародження економічної теорії як науки. Основні етапи розвитку економічної думки.

Предмет і мета економічної теорії.

Методи дослідження економічних явищ: загальнонаукові та спеціальні.

Економічні категорії і закони. Систематизація економічних законів. Рівні використання економічних законів.

Тема 2. Економічні потреби і виробничі можливості суспільства

Економічні потреби суспільства, їх сутність і класифікація. Безмежність потреб.

Сутність суспільного виробництва. Основні фактори суспільного виробництва, їх взаємодія. Обмеженість ресурсів. Крива виробничих можливостей.

Потреби і виробництво. Закон зростання потреб та механізм його дії.

Вирішення проблеми безмежних потреб та обмежених економічних ресурсів.

Ефективність суспільного виробництва.

Тема 3. Економічна система суспільства. Економічні відносини власності

Економічна система: її сутність та структурні елементи.

Типи і еволюція економічних систем. Класифікація економічних систем за формами власності на засоби виробництва і за способом управління господарською діяльністю: традиційна, ринкова, командна і змішана економічні системи.

Закономірності та особливості розвитку перехідних економік.

Економічні реформи в Україні.

Власність, її сутність і місце в економічній системі. Реалізація прав власності.

Суб'єкти та об'єкти власності. Типи, форми і види власності. Тенденції в розвитку відносин власності в Україні та у світі.

Змістовий модуль 2. Товарне виробництво і ринок

Тема 4. Форми організації суспільного виробництва. Товарно-грошові відносини

Натуральне виробництво: сутність, риси, історичні межі. Товарне виробництво: причини виникнення, сутність, ознаки і роль в розвитку суспільства. Проста і розвинена форми товарного виробництва.

Товар і його властивості.

Альтернативні теорії вартості і ціни.

Закон вартості, його сутність і функції.

Виникнення і розвиток грошових відносин.

Сутність грошей. Еволюція і типи грошей.

Функції грошей. Грошовий обіг і його закони.

Суть, причини, види і соціально-економічні наслідки інфляції.

Тема 5. Ринок як економічна форма організації суспільного виробництва.

Суть, функції і умови формування ринку.

Попит і пропозиція. Ринкова рівновага. Ринкова ціна.

Конкуренція та її значення. Типи конкуренції.

Монополізм, вплив монополій на економічні процеси. Антимонопольне законодавство.

Особливості ринкових відносин в Україні.

Структура ринку. Принципи класифікації ринків. Ринок предметів споживання. Ринок виробничих ресурсів: землі, робочої сили і засобів виробництва (попит, пропозиція, ціна).

Фінансовий ринок, його складові елементи. Інфраструктура ринку і її роль в регулюванні економічних процесів.

Змістовий модуль 3. Підприємництво в ринковій економіці

Тема 6. Підприємство як суб'єкт господарювання. Основи підприємницької діяльності

Поняття і основні риси підприємства. Концепції підприємства. Мета й функції підприємства та його служб. Види підприємств і їх об'єднань.

Поняття і зміст підприємницької діяльності. Форми здійснення підприємницької діяльності. Цілі, завдання, суб'єкти та об'єкти підприємництва. Підприємницьке середовище. Культура підприємницької діяльності. Державне регулювання підприємницької діяльності.

Тема 7. Управління підприємством.

Сутність управління підприємством. Функції управління. Методи і моделі управління підприємством. Організаційні структури управління підприємством. Виробнича структура підприємства. Принципи побудови організаційних структур управління підприємством.

Змістовий модуль 4. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства

Тема 8. Капітал і виробничі засоби підприємства.

Сутність капіталу підприємства та його класифікація. Характеристика основних засобів, їх склад і структура. Вартісна оцінка основних засобів. Поняття амортизації основних засобів, методи її нарахування. Поняття і види зносу основних засобів, методи

його розрахунку. Показники ефективності використання основних засобів. Напрями підвищення ефективності використання основних засобів підприємства.

Тема 9. Оборотні засоби підприємства.

Поняття, склад і структура оборотних засобів, джерела їх формування. Поняття нормування, норми і нормативу запасу. Методи нормування. Види запасів на підприємстві. Види нормативів на виробничому підприємстві. Показники ефективності використання оборотних засобів. Абсолютне та відносне вивільнення оборотних засобів. Напрями підвищення ефективності використання оборотних засобів підприємства.

Тема 10. Кадровий потенціал виробничого підприємства.

Поняття та структура персоналу виробничого підприємства. Показники чисельності персоналу на виробничому підприємстві. Показники руху персоналу.

Сутність і значення продуктивності праці. Показники вимірювання продуктивності праці. Фактори і резерви підвищення продуктивності праці.

Поняття та функції заробітної плати на підприємстві. Форми і системи оплати праці на підприємстві. Державне регулювання оплати праці.

Змістовий модуль 5. Результати та ефективність виробництва

Тема 11. Якість та конкурентоспроможність продукції підприємства.

Поняття якості продукції підприємства. Показники оцінювання якості. Поняття конкурентоспроможності продукції підприємства. Оцінка конкурентоспроможності продукції. Шляхи підвищення конкурентоспроможності та якості продукції.

Тема 12. Витрати і ціни на продукцію.

Поняття собівартості. Класифікація витрат і структура собівартості. Основні методи розрахунку собівартості. Шляхи зниження собівартості продукції.

Сутність, функції та види цін. Фактори ціноутворення. Методи ціноутворення.

Тема 13. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства.

Економічна сутність і загальна характеристика видів фінансово-економічних результатів діяльності. Система показників та вимірювання ефективності. Шляхи підвищення та чинники зростання ефективності діяльності підприємства.

Змістовий модуль 6. Організаційне забезпечення виробництва

Тема 14. Організація виробничого процесу на підприємстві.

Основні положення теорії організації виробництва. Виробничий процес і принципи його організації. Типи організації виробничого процесу та їх характеристика. Виробничий цикл і його структура. Методи розрахунку виробничого циклу. Шляхи скорочення виробничого циклу. Організація потокового виробництва. Організація автоматизованого виробництва.

Тема 15. Інвестиційна та інноваційна діяльність підприємства.

Поняття інвестицій, їх класифікація. Поняття інвестиційної діяльності підприємства. Інвестиційні проекти: поняття, види, стадії життєвого циклу. Джерела фінансування інвестицій. Інвестиційна політика підприємства.

Поняття інноваційної діяльності. Сутність і види інновацій. Інноваційний проект. Оцінка ефективності інвестицій та інновацій. Інвестиційні та інноваційні ризики. Державне регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності підприємства.

Тема 16. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства.

Принципи, суб'єкти та види зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Форми організації зовнішньоекономічної служби на рівні підприємства. Оцінка ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Тема 17. Маркетингова діяльність підприємства.

Суть та особливості маркетингу промислового підприємства. Організація маркетингової служби на підприємстві. Маркетингові дослідження підприємства. Інформаційна маркетингова система підприємства. Маркетингові комунікації підприємства.

Тема 18. Реструктуризація підприємства.

Поняття та передумови реструктуризації підприємств. Завдання, форми та види реструктуризації. Порядок, концепція та варіанти реструктуризації. Реорганізація, спрямована на укрупнення підприємств. Реорганізація підприємств, спрямована на їх розукрупнення

Основні поняття дисципліни: економічна система, виробництво, товар, гроші, ринок, попит, пропозиція, інфляція, безробіття, суспільний продукт, підприємство, підприємництво, капітал, виробничі засоби, оборотні засоби, трудові ресурси, якість, конкурентоспроможність, витрати, ціна, прибуток, дохід, виробничий цикл, маркетинг, зовнішньоекономічна діяльність.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	ЗМ 1. Економічна теорія як наука. Загальні основи економічної теорії	6
1.	<i>Тема 1.</i> Предмет і метод економічної теорії	2
2.	<i>Тема 2.</i> Економічні потреби і виробничі можливості суспільства	2
3.	<i>Тема 3.</i> Економічна система суспільства. Економічні відносини власності	2
	ЗМ 2. Товарне виробництво і ринок	4
4.	<i>Тема 4.</i> Форми організації суспільного виробництва. Товарно-грошові відносини.	2
5.	<i>Тема 5.</i> Ринок як економічна форма організації суспільного виробництва	2
	ЗМ 3. Підприємство в сучасній системі господарювання	4
6.	<i>Тема 6.</i> Підприємство як суб'єкт господарювання. Основи підприємницької діяльності	2
7.	<i>Тема 7.</i> Управління підприємством	2

	ЗМ 4. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства	8
8.	<i>Тема 8.</i> Капітал і виробничі засоби підприємства	2
9.	<i>Тема 9.</i> Оборотні засоби підприємства	2
10.	<i>Тема 10.</i> Кадровий потенціал виробничого підприємства	2
11.	<i>Тема 10.</i> Продуктивність та оплата праці	2
	ЗМ 5. Результати та ефективність виробництва	8
12.	<i>Тема 11.</i> Якість та конкурентоспроможність продукції підприємства	2
13.	<i>Тема 12.</i> Витрати та собівартість продукції	2
14.	<i>Тема 12.</i> Ціни та методи ціноутворення	2
15.	<i>Тема 13.</i> Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	2
	ЗМ 6. Організаційне забезпечення підприємства	12
16.	<i>Тема 14.</i> Виробничий процес і типи виробництва	2
17.	<i>Тема 14.</i> Виробничий цикл, структура і методи розрахунку	2
18.	<i>Тема 15.</i> Інвестиційна та інноваційна діяльність підприємства	2
19.	<i>Тема 16.</i> Зовнішньоекономічна діяльність підприємства	2
20.	<i>Тема 17.</i> Маркетингова діяльність підприємства	2
21.	<i>Тема 18.</i> Реструктуризація підприємства	2
	Усього годин	42

7. Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи навчальним планом не передбачено.

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	ЗМ 2. Товарне виробництво і ринок	4
1.	<i>Тема 4.</i> Форми організації суспільного виробництва	2
2.	<i>Тема 5.</i> Ринок як економічна форма організації суспільного виробництва	2
	Усього годин	4

9. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	ЗМ 4. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства	6
1.	<i>Тема 8.</i> Оцінка, відновлення та ефективне використання основних засобів підприємства	2
2.	<i>Тема 9.</i> Оцінка ефективності використання оборотних засобів на виробництві та розрахунок виробничих запасів	2
3.	<i>Тема 10.</i> Оцінка кадрового потенціалу виробничого підприємства	2

	ЗМ 5. Результати та ефективність виробництва	4
4.	<i>Тема 12.</i> Розрахунок витрат виробництва і цін на продукцію підприємства	2
5.	<i>Тема 13.</i> Розрахунок фінансово-економічних результатів діяльності підприємства	2
	Усього годин	10

10. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	ЗМ 1. Економічна теорія як наука. Загальні основи економічної теорії	4
1.	<i>Тема 1.</i> Основні напрями і школи світової економічної думки	2
2.	<i>Тема 3.</i> Типи, форми і види власності. Суб'єкти та об'єкти власності	2
	ЗМ 2. Товарне виробництво і ринок	4
3.	<i>Тема 4.</i> Виникнення і розвиток грошових відносин. Грошовий обіг і його закони	2
4.	<i>Тема 5.</i> Інфраструктура ринку і її роль в регулюванні економічних процесів	2
	ЗМ 3. Підприємство в сучасній системі господарювання	4
5.	<i>Тема 6.</i> Нормативно-правові основи функціонування підприємств	2
6.	<i>Тема 7.</i> Методи і моделі управління підприємством	2
	ЗМ 4. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства	6
7.	<i>Тема 8.</i> Напрями підвищення ефективності використання основних виробничих засобів підприємства	2
8.	<i>Тема 9.</i> Управління запасами на підприємстві	2
9.	<i>Тема 10.</i> Матеріальне стимулювання праці персоналу підприємства	2
	ЗМ 5. Результати та ефективність виробництва	6
10.	<i>Тема 11.</i> Управління якістю продукції на підприємстві	2
11.	<i>Тема 12.</i> Методи і стратегії ціноутворення на підприємстві	2
12.	<i>Тема 13.</i> Управління прибутком підприємства	2
	ЗМ 6. Організаційне забезпечення виробництва	10
13.	<i>Тема 14.</i> Шляхи скорочення виробничого циклу	2
14.	<i>Тема 15.</i> Бізнес-план як основа обґрунтування проектів розвитку підприємства	2
15.	<i>Тема 16.</i> Регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	2
16.	<i>Тема 17.</i> Маркетингові комунікації підприємства	2
17.	<i>Тема 18.</i> Теоретичні основи реструктуризації підприємства	2
	Усього годин	34

11. Засоби та форми контролю

Оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти здійснюється шляхом **поточного контролю, тематичної атестації та підсумкового контролю** із застосуванням цифрових інструментів Google Workspace for Education.

Поточний контроль передбачає фронтальне та індивідуальне опитування, тестування (Google Форми), виконання практичних завдань з використанням Google

Документів, Презентацій; участь у дискусіях, міні-дебатах під час проведення семінарських занять.

Контроль самостійної роботи здійснюється за допомогою усного та письмового опитування, підготовки повідомлень, цифрових міні-проектів (презентація), виконання практичних завдань.

Тематична атестація проводиться відповідно до змістових модулів програми. Перша тематична атестація виставляється за результатами вивчення змістових модулів 1 і 2, друга — за модулями 3 і 4, третя – за модулем 5 і четверта – за модулем 6.

Підсумковий контроль — залік (семестрова атестація), оцінка за який визначається як середня зважена за результатами тематичних атестацій, отриманих здобувачем освіти під час вивчення дисципліни.

12. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти здійснюється за **національною чотирибальною шкалою** з урахуванням цифрового формату навчання і рівня сформованості компетентностей. Для відповідності стандартам ECTS у програмі подається довідкова таблиця переведення без фактичного застосування цього переведення при виставленні балів.

Таблиця відповідності результатів контролю знань здобувачів освіти, рівень знань яких оцінюється за 4-бальною шкалою, у системі ECTS

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
4 (добре)	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
	C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
3 (задовільно)	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні

2 (незадовільно)	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

Відмінно (оцінка «5») / **A.** Здобувач освіти виявив всебічне і глибоке знання програмного матеріалу, зокрема таких економічних категорій як «товар», «гроші», «ринок», «попит», «пропозиція», «капітал», «прибуток», «дохід»; вміння аналізувати економічні явища, такі як конкуренція, інфляція, безробіття. Чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідає на поставлені питання, узагальнює опанований матеріал, засвоїв основну і ознайомився з додатковою літературою, розуміє взаємозв'язок головних понять дисципліни та їх значення для майбутньої професії. Вільно використовує економічну термінологію.

При виконанні практичних робіт здобувач освіти виконує необхідні розрахунки без помилок, самостійно. Звіти з практичних робіт оформлені відповідно до вимог, охайно, вчасно здані.

За результатами тестування правильно відповідає на 90-100 % питань.

Добре (оцінка «4») / **B - C** Здобувач освіти показує знання навчального матеріалу, зокрема, про становлення та розвиток основних етапів розвитку економічної теорії та складові економіки. Вміє дати аргументовані відповіді на поставлені питання, аналізувати й систематизувати інформацію, використовувати загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією..

Самостійно і правильно виконує практичні завдання. В розрахунках допускає несуттєві помилки, які самостійно виправляє, в деяких випадках потребує консультацій викладача.

Завдання виконує у встановлені терміни, у повному обсязі. Звіти з практичних робіт оформлені відповідно до вимог, вчасно здані.

За результатами тестування правильно відповідає на 75-89 % питань.

Задовільно (оцінка «3») / **D - E.** Здобувач освіти має посередні знання навчального матеріалу, засвоїв поняття і категорії нечітко, не послідовно, відчувається недолік знання теоретичного матеріалу; відповіді на питання дає не повні, допускає вагомні помилки.

При виконанні практичних робіт розв'язує завдання за зразками з частковим поясненням, у неповному обсязі. Допускає помилки, для виправлення яких потребує консультацій викладача. Порушуються терміни здачі звітів.

За результатами тестування правильно відповідає на 50-74 % питань.

Незадовільно (оцінка «2») / **FX-F.** Здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, не засвоїв основні поняття й категорії, не може обґрунтувати відповіді на жодне питання. Окремі питання дисципліни викладає фрагментарно, поверхово, у відповідях допускає істотні помилки.

При виконанні практичних робіт припускаються суттєві помилки. Здобувач освіти не може працювати без постійних консультацій викладача; за допомогою викладача виконує елементарні завдання. Порушуються терміни здачі звітів з практичних робіт, виконуються не всі роботи.

За результатами тестування правильно відповідає менше, ніж на 50% питань.

13. Методичне забезпечення

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Силабус навчальної дисципліни.
3. Конспекти лекцій.
4. Комп'ютерні презентації з тем програми.
5. Тестові завдання з усіх тем програми.
6. Методичні рекомендації до проведення практичних занять.
7. Методичні рекомендації до самостійного вивчення.

14. Рекомендована література

Основна

1. Гринчуцький В.І., Карапетян Е.Т., Погріщук Б.В. Економіка підприємств: навчальний посібник .Київ: «Центр учбової літератури», 2023, 303 с.
2. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2021, 487 с.
3. Уразов А.У., Маслак П.В., Саух І.В. Основи економічної теорії: навчальний посібник. Київ: МАУП, 2005, 320 с.

Додаткова

1. Шегда А.В., Харченко Т.Б., Сагайдак Ю.А., Пашнюк Л.О. Економіка підприємства: збірник тестів і задач: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2022, 239 с.
2. Під загальною редакцією Ковальської Л.Л., Кривов'язюка І.В. Економіка підприємства: підручник. Київ: Кондор, 2020, 700 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради 28 червня 1996 року. К.: Видавництво Право. 1996. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV (зі зм. і доп. 2005 – 2018 рр.) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19 – 20, № 21 – 22. – Ст. 144. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Закон України «Про підприємництво» № 698-12 07.02.1991, із змінами та доповненнями станом на 12.02.15 URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/698-12>
4. Закон України «Про оплату праці» N 108/95-ВР, від 24.03.1995 р., із змінами та доповненнями станом на 01.01.15. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/108/95-вр>
5. Офіційний сайт Верховної Ради України URL : www.parlament.org.ua
6. Офіційний сайт Державного комітету статистики України URL : www.ukrstat.gov.ua.